

ЯК СКАЗАТИ ПРАВИЛЬНО

Любов Бога чи любов до Бога?

Ці два звороти не є тожні за значенням, але, на жаль, у нашій пресі їх змішують, не передаючи таким чином точно думки сказавши. Напр.: у реченнях: „Хай же запанує між нами християнська любов Бога, любов своєї церкви і свого народу“... у підкресленні зворотних пропозицій прийменник до. Правильно ці речення треба було б висловити так: „Хай же запанує між нами християнська любов до Бога, до своєї церкви і свого народу“. Подібно в звороті „дар любови Патріярха“ треба доповнити прийменником до: „дар любови до Патріярха“.

Не вважаючи (не зважаючи) на чи мимо того?

На сторінках часописів тримаються деякі полярності. До найчастіше вживаних належить „мимо“, „помимо“... помімо жадливих знівель, в бібліотеці зберігається багато цінних творів;... помімо всіх зусиль, які він вложив, він не мав успіху;... „Щось бракує в житті нашої громади, мимо численності її членів, мимо сприятливих обставин...“.

У літературній мові „мимо“ вживається як прийменник місця в значенні „коло“, „поза“: „Мимо вікна біг цуцик“; „Мимо церкви проїжджали“. Вживання прийменника „мимо“ в значенні літературного „не вважаючи“ (не зважаючи) на заповнене з польської мови. По-літературному, отже, треба сказати „Не вважаючи на тяжку працю, Андрій був веселий“, а не „Мимо тяжкої праці Андрій був веселий“. „Не зважаючи на жадливі воєнні знівель, в бібліотеці зберігається багато цінних творів“ і т.д.

Попирати чи підтримувати?

До часто вживаних полярностей належить також дієслово „попирати“ в значенні „підтримувати“, і похідний від нього іменник „поперта“ замість „підтримка“. Напр., у реченні: „Варто поперти таку установу“, поперти треба заступити

А. Вовк

ПРО ІМЕНА

Для кожної людини найважливіше слово в мові це, мабуть, його чи її ім'я та прізвище. Тим то кожному, хто серйозно планує працювати над культурою мови, пропонують зазначити саме від свого імені і прізвища.

У цій ділянці відхилень від норм української літературної мови — чимало. Сьогодні говоримо тільки про імена, точніше про проблеми їхнього НАГОЛОСУ і ПРАВОПИСУ. Узвичаєне в Західній Україні, хоч і має за собою кількісний традиційний, мусить поступитися перед вимогами літературної мови, що базується на східноукраїнських традиціях. Треба нам, отже, привикати до наголошування:

Адам, а не Адам; Анастас, а не Анастас; Бенедикт, а не Бенедикт; Володимир, а не Володимир; Леопольд, а не Леопольд; Мар'ян, а не Мар'ян; Мирон, а не Мирон; Олег, а не Олег; Орест, а не Орест; Осип, а не Осип; Моїсей, а не Моїсей; Роман, а не Роман; Теофіл, а не Теофіл; Тиміш, а не Тиміш.

Також, хоч у Правословному словнику Г.Голоскевича ім'я Марко має два можливі наголоси, всі сучасні українські словники рекомендують Марко. Далі, коли в Голоскевича знаходимо Теодор, сучасні словники кажуть наголошувати Теодор.

При відмінюванні імені наголос залишається на корені, тому: Тарас, Тараса; Олег, Олега; Роман, Романа.

Варто відзначити, що саме слово ІМ'Я в літературній мові має наголос на останньому складі, а не на першому як у церковнослов'янській та російській мовах.

Щодо правопису також маємо деякі розбіжності між західноукраїнським вжитком і східноукраїнською традицією, що стала основою діючих правописів „Харківського“, „Уфимського“, тобто сучасного підсереднього. Західноукраїнські форми — перші в нижчеподаному списку, треба заступати літературними, що надруковані великими літерами.

Амброзій АМБРОСІЙ, Атаназій АТАНАСІЙ, Євген ЄВГЕН, Дам'ян ДЕМ'ЯН, Зиновій ЗІНОВІЙ, Зеновія ЗІНОВІЯ, Ірена ІРИНА, Олександр ОЛЕКСАНДЕР (але не Олександр, як у російському правописі). Вживаються, однак, дві форми ЛЕОНІД і ЛЕО—НІД.

Слід також пам'ятати, що в імені ВЯЧЕСЛАВ немає апострофа за обома правописами, хоч його потрібно там дотримуватися.

Важливо пам'ятати, що імена церковних владик традиційно вживали в архаїзованій формі, що ризикують від сучасної світської форми цих же імен. Отже церковні форми с: Андрій,

У вісімдесятиріччя...

(Закінчення зі стор. 8)

в'янської філології. Крім сотень статей та рецензій, які з'явилися в різних журналах і часописах, в його науковому доробку є також окремі книжки, як, напр.,

Переклад хроніки Мартіна Берельско (1935), Нарис старо-церковно-слов'янської мови, Українсько-англійський і англійсько-український словник (співавторство) та ін. Як директор філологічної секції і голова Комісії регіональних дослідів (НТШ) він редагує або співредагує Записки Філологічної секції та регіональні збірники. Вінцем його наукової праці можна вважати 193 том Записок НТШ: Богдан Лепкий, в якому він дав всебічний огляд життя і

Розмова...

(Закінчення зі стор. 8)

derrick. (В Західній Україні вживали це місцеве слово „борувати“ діру в чомусь.)

Фраза „прости нам довгі моли“ в поширеній версії молитви „Отче наш“ має зумислені зашифровані архаїзм чи церковнослов'янські „довг“ (подібно як ще й інший архаїзм „днесь“).

С.В.Шевчук

НАЗВИ МІСЯЦІВ

Лише наприкінці XVI ст. почала активно формуватися сучасна система назв: січень, лютий, березень, квітень, травень, червень, липень, серпень, вересень, жовтень, листопад, грудень. Українські назви місяців мають досить прозоре значення і чітке мотивування: всі вони пов'язані з певними явищами природи.

Назва місяця січень бере свій початок у праслов'янській мові, коли наші предки мали справу з вириванням (прорізуванням, висіченням) лісів. Січення (прорізання) лісів — серп. „Серпень“ з вереснем стискають один одного правими... — читаємо у М.Рильського. Саме на перший місяць осені припадає цвітіння приземкуватого кукушавого вересу. Сучасне українське літературне найменування вересень, безперечно, утворене від народної назви цієї вічнозеленої рослини.

Сучасна назва місяця жовтень пов'язана з кольором листу на більшості дерев у цей пору. У кінці другої половини XIX ст. форма жовтень остаточно закріпилася в українській мові. Сучасна назва місяця листопад походженням завдячує осінньому опаданню листу. У словниках української мови кінця XIX — початку XX ст. фіксується така форма місяця: листопад і листопад (Б.Грінченко), листопадний (Є.Желехівський і С.Недільський). В українській мові наслідок тенденції до скорочення слова утворилася назва листопад (скорочення одного складу).

Назва грудень офіційним українським найменуванням останнього місяця року стала тоді, коли вже усталі назви цього місяця існували за назвою березень (березень, березень). Українська мова успадкувала орфографічний відповідник березень чи березень.

Дослідники по-різному тлумачать етимологію цих назв: деякі вважають, що ця назва виникла в пору спалювання беріз для розчищення площ під орону, інші пояснюють мотивацію назви явищем природи, що мало, очевидно, в житті народу велике значення: йдеться про початок природного явища — розчинення беріз. Словники української мови XIX — початку XX ст. свідчать про різні форми: Б.Грінченко до свого словника ввів слово березень як основне реєстрове, бо в українській мові цього періоду місяцезнава березень була вживаною до березня; Є.Желехівський і С.Недільський як основну назву подають березень. За аналогією до назв січень, квітень виторилися назви березень, яка входить в українську систему назв місяців як основна.

Назва квітень етимологічно пов'язується з настанням весни як пори розквіту рослин. Квітень іменувалися він з XVI ст. Назва мала фонетичний дублет — квітень (від квісти) з початком сполучення цв, що є історичним відповідником кв. Б.Грінченко вніс до словника обидва найменування: квітень і квітень. Сучасна українська назва травень якнайтісніше зв'язана з весняною порою бурного росту трав (чим вона і мотивується). В лексикографічних джерелах до 40-х років XX ст. поряд із словом травень як рівнозначне реєструється май (див. згаданий словник Є.Желехівського і С.Недільського).

По-різному пояснюється етимологія червень. Деякі дослідники вказують на зв'язок назви з явищем природи: у червні з'являється багато черв'яків, які дають життя кошенілі — видові комах з родини черв'яків. Отже, сучасне українське літературне найменування червень (народна назва червцевих комах кошенілі): „Червень, червець; в тім місяці добувають черв'яків для крашення вовни на виробі ткацький“ (Я.Головацький). Іншої думки щодо етимології слова червень дотримується М.Кочерган, вказуючи, що червень — це „місяць черв'я, черв'ячий місяць“, отже, в основі назви лежить не лексема червець, а черв — загальне слово на означення усіх черв'яків.

Час цвітіння липи має пряме відношення й до сучасної назви липня. Поряд із цією назвою в українській

До річниці...

(Закінчення зі стор. 3)

На правоспис Хвилі „Комуніст“ уміщує критику, як на правосписи всі такі націоналістичні. І ця критика така ж поверховна й відзначає лише деякі деталі й суто другорядні моменти: написання Європа (за російською традицією мало б бути Европа), уживання в складених словах, де перша частина числівник два-три-чотири, як сполучного звука о, и, замість прийнятого в російській мові сполучення -ох (двоєнний, триногий, чотирикутний) тощо. Всі ці дрібні розбіжності з російськими написаннями пояснюються тим, що правоспис Хвилі робився свого часу настільки малокваліфікованими руками. Проте тепер ці дрібні недоліки за допомогою демагогічних обвинувачень і перебільшень підносять до рівня якогось ворожого виступу, до якоїсь плямистої дії „світлого фашизму“ і його „української агентури“. Останні наукові мовознавчі інституції фактично припиняють працю: журнал „Мовознавство“ перестав виходити; Хвилі, Кагановичі більшість їх співробітників зникають. Старий правоспис і словники скасовано, нових нема. Хоч проєкт правоспису й існує, але його не затверджують, мовляв, поки не затверджено російського, щоб не постоїло розбіжностей — тимчасом російня, маючи стабільний правоспис, зовсім не збираються змінювати. Утворення стан мовної анархії, який використовується для дальшої русифікації укр. мови й писемства. Зміни тепер розробляє редактор мови газети „Комуніст“, а звідти їх переймає решта газет. Крім того, редактор мови Комуніста опрацьовує списки заборонених слів і розсилає їх як директивні іншим газетам. В цих списках слова чи звороти проscribeвано без усіх пояснень і вмотивувань, тоном директивні, напр.: не вживати ліжко, вживати кроваті; не вживати стрік, а вживати заставка; вживати відп. до рос. флаг — флаг; не вживати цукор, а вживати сахар і т.п. Учтель і рядовий мовець не бачать механіки цих усіх змін, але бачать самі зміни і знають, що не дотриматися їх, означає виявити себе націоналістом. В таких умовах виникає стагнація дезорієнтація, і дехто вважає за далеко спокійніше й безпечніше перейти на рос. мову.

Про людське око, з 1938 р. відновляється праця над рос.-укр. словником у Києві. Тепер упорядники словника кладуть в основу праці не тільки добір синонімів, ближчих до рос. мови, а фактично принцип рівності рос. і укр. словарного гнізда. Українські слова накладаються на російські як рівнозначні: українська мова повинна мати на кожне поняття стільки синонімів і саме з такими відмінками як російська мова; коли в українській мові синонімів більше, зайві відкидаються, коли менше, то бракує якихось переноситься з рос. мови; так само з відмінками значень — їх ігнорують або доволно надають, виходячи з рос. мови. Наприклад, якщо російська мова має слова заставка і стачка, а українська відповідно до обох мала стрік, то тепер пропонується стрік не вживати зовсім, а запровадити з російського слова заставка і стачка; якщо російська мова мала синоніми ряд флаг-знамя-стаг, а українська мова мала слово прапор, що означало і флаг і знамя, а відповідно до рос. стаг-мала три синоніми: знамено, стаг і корова, то тепер запроваджуються з російської мови слово флаг, слово прапор привносяться значенням до російського знамя, слово стаг подостається переклад російського стаг, а слова знамено й корова зовсім випадають із словника під приводом застарілості, а в дійсності тому, що це порушило б прийняту як норму відповідність кожного українського слова якомусь певному російському слову; російська мова має слово чужий звичайно в значенні „не наш“, а коли говориться про щось, що походить з інших країн, уживає слова іноземний; українська мова ширше вживає слова чужий, а слово іноземний використовує, наприклад, дуже рідко, звичайно коли говориться справді про продукт землі; за зразком російської мови значення чужий звужується, а значення слова іноземний поширюється, так, що, наприклад, замість усталеного вже звороту чужі мови запроваджуються іноземні мови і т.п. Намагаючись точно відтворювати букву російського тексту привносять навіть до запровадження нових граматичних категорій. Так ходокий газетний вираз „СССР — страна победившего социализма“ треба було б перекладати „СССР — країна соціалізму, що переміг“, бо українська мова не знає активних дисприкметників минулого часу від транзитивних дієслів. І от, щоб уникнути такого „вільного“ перекладу, проголошують, що українська мова „повинна мати“ такі форми — і газети починають писати „СССР — країна перемігшого соціалізму“. Натомість ті граматичні форми, які є в українській мові, а не знає їх російська мова, оголошують застарілими, їх викреслюють з підручників, не допускають до друку. Так було з формами плюсквам-перфекту, якого не має російська мова, так було з першою особою множини наказового способу, так почасти було з кличною формою іменників.

Одвертий протест проти цієї політики був неможливий. Однак, більшість українських письменників, що збереглися, протестували проти цього мовного творіння, уживаючи в них те, що заборонялося і приховуючи це офіційною ідеологією своїх творів. Так хоч „Правда“ безпосередньо тлумачила слово брила як націоналістичне, М.Бахман ужив його в поезії про Кірова, яка була визнана офіційною критикою за досягнення совєтської літератури. Таким способом дійшло до існування паралельно двох різновидів літературної мови: мова красивого письменства по суті продовжувала традиції старої української літературної мови (крім правопису, звичайно), а мова преси, підручників, політичної літератури була русифікована і очиснена від „націоналізму“.

До статті ДО РІЧНИЦІ РОЗ—

ГРОМУ... „МПМ“ ч. 3 (13)

У передрук статті проф. Ю.

Шевельова з 1947 р. просимо

внести, на бажання автора,

такі поправки й уточнення (да-

ємо правильні написання):

ш. 1 р. 21 зн. Починаючи з 1931 р.

р. 6 зн. вимагав обмежень

р. 3 зн. сигналом до

р. 2 зн. і далі були статті

Кагановича

аміщені в журналі „Пра-

пор марксизму“.

В цих статтях—

ш. 2 р. 18 зн. давніші дослід-

ження

р. 1 зн. „Мова робітника“

ш. 3 р. 23 зн. нема жадної методи

р. 15 зн. М.Солодкого...

В.Бабака

ш. 4 р. 21 зн. Rieter, р. 15 зн.

ред. С.Василевський та Є.

Рудницький

р. 7 зн. —гузем, підготовка

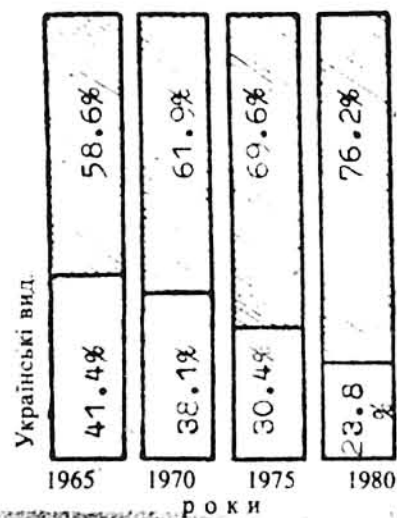
Видас ШКІЛЬНА РАДА при УККА

Редагує Колегія в складі:
Марія Овчаренко, відповідальний редактор,
Євген Федоренко та Анатоль Вовк.

Адреса: Educational-Cooper — U.C.C.A.
P.O. Box 391-Cooper Station
New York, N.Y. 10276-0391

КНИЖКОВІ ВИДАННЯ В УССР В РОКАХ 1965-1980

Відсоткове відношення українських до російських видань

Річні загальні збори

64-го Відділу США в Нью-Йорку

Збори відбулися 19-го грудня 1982 року. Відкривав їх молитвою і привітаннями присутніх голова Відділу Христина Навроцька. Хвилюючі мовчання вшановано пам'ять двох померлих членів — Віри Сушків і Ірени Пасецької.

Зборами проводила прездія у складі: Ніна Самокіш, голова, й Ірена Падок, секретарка. До почесної президії запрошено членку Відділу, голову США Івану Ружанковську і представницю Окружної Управи Надію Савчук. Протокол із попередніх зборів відчитала їх секретарка Бронислава Ковалів. Голова Х. Навроцька подала підсумки проробленої за звітний час роботи. Референтури діяли комісіями. Цей спосіб праці показався успішним.

Крім поточних обов'язків, голова представляла Відділ на імпрезах інших відділів США та інших організацій. Співпраця з Окружною Управою проходила дружно. Одна членка Відділу була в Управі Окружної, одна очолювала Контрольну комісію.

Х. Навроцька заступала Відділ на вшануванні референтури зв'язків США семінарі й поїздку в Капітолій в Вашингтоні. Була теж представницею на двох семінарах і поїздках Крайової Ради Раді Жінок. Голова закінчила звіт подякою всім членам за їх віддану працю.

Травні на сходинах, присвячених матерям, Х. Навроцька прочитала реферат про „Чудотворні ікони Богородиці в Україні“. В червні відбулася „Жива газета“ з різномірною тематикою. Участь брали членки Відділу. В вересні програма ширших сходів була присвячена пляною викликаному більшовицькою Москвою голоду в Україні в 1932-33 роках. Доповідала Оксана Буревій. Марія Савицька прочитала „Споминок“ Йосипа Гірка уривки, які стосувалися цієї трагічної події. Влаштовано виставку знімків із тогочасних голодових подій на вулицях Харкова.

В жовтні відзначено сторіччя акторки українських театрів Катерини Рубчаків, яку ЮНЕСКО в 1981 році вносив у список видатних постатей світу. Доповідь сказав Йосип Гіряк, актор театру „Березіль“. Виставлено світлин з приватного життя й з сценічної кар'єри К. Рубчаків.

У листопаді відбулася на ширших сходинах програма в рамках підготовки до відзначення 1000-ліття хрищення Руси-України. Доповідь на тему ролі родини в духовній підготовці до цієї важливої історичної події в нашому релігійно-церковному й національно-державницькому житті сказав о. Маріян Процик. У музичній частині програми виступив молодий піаніст Орест Гарасимчук.

Виховна референтура продовжує працювати над виданням книжки збірника авторства дітей і молоді в віці 5-16 років життя з нагоди хрищення Руси-України. З метою популяризувати цей задум і спонукати батьків, учителів та виховників заохотити дітей стати авторами книжки, членка виховної комісії М. Даниш написала статтю „Хрищення Руси-України очима українських дітей“. Стаття появилась в „Свободі“ 4-го березня 1982 року. Відбуто низку засідань, опрацьовано й розповсюджено інформаційні листки та вислали листи до ієрархів усіх Українських Церков та до Шкільної Ради з проханням підтримати задум. Поручено справу видання з людьми, які могли б бути помічниками в його здійсненні. Ці заходи були успішні — церковні й світські установи та приватні особи поставилися до ініціативи виховної референтури позитивно.

Референтура суспільної опіки, в склад як входили Гали Кіляр і Євгенія Корчинська, несли поміч не тільки місцевим потребуючим, але розгорнула ширшу харитативну акцію в формі одноразових чи частіших дотаций українським поселенцям у Бразилії й Європі. Для придбання фондів Відділ перевів збірку кодо церкви св. Юра в Нью-Йорку. Через 64-ий Відділ стипендії для молоді в Бразилії в платили: Анна й Роман Алискевичі — 200 дол., Марія й Володимир Барагури — 150 дол., Стефанія Делензік — 200 дол., Оксана Неділко — 200 дол., Володимира й Степан Сливовські — 150 дол., Марія й Микола Савицькі — 300 дол. Ірина Гошовська внесла зі збірки в кранію М. Пирського в Нью-Йорку 22,25 дол.

Перевібра голова подякувала за довіру й просила членство співпрацювати з управою. Слово голови США І. Рожанковської закінчило збори.

Марія Барагура

АНДРЕЯ...

У поміщеному в „Свободі“ репортажі Т. Кардашинець „Бо любов не знає меж“ (ч. 26 з 10-го лютого ц.р.) було згадано Андрю Волошин. Прізвище ж Андрей — Кушнір. — Ред.

ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ В НЬО ГЕЙВЕН, КОНН.

повідомляє, що в суботу, 19-го березня 1983 р., о год. 2:30 по пол. в залі Українського Народного Дому при 961 Ветерсфілд Авеню, ГАРТФОРД, КОНН.

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

- з таким порядком нарад:
1. Відкриття і вибір Президії
 2. Відчитання протоколу з останніх Загальних Зборів
 3. Звіт Управі і Контрольній Комісії
 4. Дискусія над звітами
 5. Удільнення абсолютній уступаючій Управі
 6. Вибір нової Управи і Контрольної Комісії
 7. Доповідь СТЕПАНА ГАВРИША, головного організатора УНСОЮЗУ
 8. Залати до представника УНСОЮЗУ
 9. Затвердження плану праці на 1983 рік
 10. Внески і залати

До участі в яких запрошені і зобов'язані секретарі Відділів, члени Окружної Управи та конвенційні делегати наступних Відділів:

12, 23, 52, 54, 59, 67, 84, 101, 138, 207, 253, 254, 277, 350, 370, 387, 390, 414

У зборах візьме участь:

Степан Гавриш, головний організатор УНС

ЗА ОКРУЖНУ УПРАВУ:

Проф. ІВАН ТЕЛОК, Д-р МИХАЙЛО СНИГУРОВИЧ

ТАРАС СЛИВІНСЬКИЙ, ВАСИЛЬ ДОБЧАНСЬКИЙ

Пам'яті проф. О.І.Повстенка

У неділю, 16-го січня в Вашингтоні відбулося спільне засідання Вашингтонської групи Української Вільної Академії Наук у США і Вашингтонського Осередку НТШ, присвячене світлій пам'яті проф. Олександра Івановича Повстенка. В залі Української Православної церкви св. ап. Андрія Первозванного була влаштована виставка друкованих праць та мистецьких творів проф. О.І.Повстенка.

Голова вашингтонського Осередку НТШ проф. Ю. Старосольський розповів про свої часті зустрічі з О.І.Повстенком та дружні розмови з ним, про працю Олександра Івановича в Капітолійській бібліотеці, а також про його архітектурні й мистецькі проекти, в яких часто відбивалися характерні особливості українського національного мистецтва. Д-р Ю. Старосольський говорив також про особливості стилю картин проф. О.І.Повстенка.

Голова Вашингтонської групи УВАН П.Одарченко у своїй доповіді підкреслював різноманітність діяльності проф. О.І.Повстенка, який у своїй особі поєднував талановитого архітектора, педагога-викладача вищих шкіл, науковця, автора численних друкованих праць з ділянки архітектури, історії українського мистецтва, зокрема церковної архітектури та мистецтва, мистця-художника та громадського діяча.

На Україні до початку Другої світової війни О.Повстенко викладав спеціальні курси в харківському Будівельному технікумі, працював на посаді архітектора Народного комісаріату освіти України, а в 1939 до 1941 року був членом Наукової Ради Софійського Архитектурно-історичного Музею. За проєктами О.І.Повстенка в Україні збудовано багато шкіл, бібліотек, клубів, а також будинків для вищих шкіл.

В Україні проф. О.І.Повстенко опублікував чимало цінних праць: „Будівельна справа“, „Проекти шкіл“, „Батьківщина Т.Г. Шевченка в минулому й сучасному“, „Архітектурні роботи Т.Г. Шевченка“, „Словник архітектурних термінів“ та інші.

В Україні О.І.Повстенко брав участь у мистецьких виставках; його картини демонструвалися на виставках у Києві, Харкові, Одесі, Львові.

У 1946—49 роках Олександр Іванович читав лекції з історії українського мистецтва в Українському Вільному Університеті в Мюнхені, брав участь у мистецьких виставках в Авсбурзі, Мюнхені, Бертсгадені, Баден-Бадені. У Німеччині проф. О.Повстенко опублікував перший зошит „Історії українського мистецтва“, „Київ, Альбом архітектурних пам'яток нашої столиці“ та інші праці. Він був також співробітником Енциклопедії Українознавства.

1949 року Олександр Іванович прибув до США. Тут він працював у Вашингтоні спочатку в приватній архітектурній фірмі, а пізніше архітектором у Капітолій. У вітний від роботи час Олександр Іванович не втомлювався працювати українською громадою: він був головою Вашингтонської групи УВАН, виступав із доповідями на наукових засіданнях УВАН і НТШ; опублікував багато цінних праць про архітектурну й мистецьку красу київських церков, брав участь у мистецьких виставках у Нью-Йорку, Філадельфії та в Вашингтоні; виготовив проєкт храму св. Симона в Парижі, проєкт собору Пресвятої Трійці у Вінніпегу (спільно з архітектором Ю.Корбінном), за проєктом О.І.Повстенка виконано іконостас укр.

59-ий Відділ УНС в Бриджпорті відбуде річні збори

В неділю, 23-го січня ц.р., відбулися Загальні річні збори 59-го Відділу Українського Народного Союзу у приміщенні української католицької церкви в Бриджпорті, Конн.

Предсідник Відділу Дмитро Стець відкрив збори о год. 2:30 по полудні, привітав членів і попросив всіх до спільної молитви. Присутні вшанували хвилиною мовчання померлих членів Відділу. Потім рекордний секретар Степан Тарасюк прочитав порядок зборів, що його присутні схвалили. На бажання членів Відділу зборами проводив предсідник Відділу Д. Стець.

Рекордний секретар Степан Тарасюк прочитав протокол із минулорічних зборів, була одна заувага до протоколу і по виправленні її члени прийняли протокол.

Фінансовий секретар Тарас Слівінський прочитав звіт зі стану фінансів Відділу за 1982 рік. Він подав всі приходи і розходи Відділу в загальному, а також у деталях. З його звіту можна було побачити поступове зростання як майна, так і членства 59-го Відділу. Стверджено було, що виплати дозрілих грамот утруднюють розвиток Відділу. Проте завдяки активній діяльності Управи Відділу, не тільки що вдалося втримати кількість членів на попередньому рівні, але ще і дещо перевищити його. В цьому році призначено 16 нових членів.

Фінансовий секретар висловив з приводу цього подяку членам Управи Відділу. Беручи під увагу теперішній економічний стан, ми не зле вив'язалися. Але ми й надалі будемо докладати спільних зусиль і труду для розвитку нашого Відділу.

Потім звітнував предсідник Відділу Д. Стець. Він сказав, що співпрацював із фінансовим секретарем, заступав його в разі потреби, був учасником окружних зборів. Йому вдалося записати одного члена. Закінчує свій звіт, він заохочував присутніх, щоб допомагали приднувати нових членів.

Рекордний секретар С. Тарасюк коротко розповів про свої обов'язки, проводження рекордів. Він також приєднав одного члена. За Контрольну комісію докладно звітнував голова Ярослав Гурга. Контрольна комісія у складі ще двох

С.Тарасюк

ВШАНУЮТЬ ПАТРІЯРХА ЙОСИФА

Нью-Йорк, Н.Й. — Захолами Українського Патрі-

тих, які ще не мають цієї праці проф. О.І.Повстенка, придбати її, пославши 30 дол. на адресу УВАН: The Ukrainian Academy of Arts and Sciences in the USA, 206 West, 100-th Street New York, N.Y., 10025.

Найкращим вшануванням пам'яті нашого видатного вченого, автора чудової книги „Катедра св. Софії в Києві“, буде придбання цієї праці й поширення її серед української молоді і серед чужинців для ознайомлення їх із славною тисячолітньою культурою великого українського народу.

П.О.

Сонце твоє більше не зайде, Бо Господь буде твоїм вічним світлом. (Ісаїя 60,20)

У світлу пам'ять Дорогого і Незабутнього Брата і Швагря бл. п. Ярослава Лугового

жертвуємо 50.00 доларів на „ЦЕРКВУ в ПОТРЕБІ“.

Родині висловлюємо наше найщиріше співчуття. Стефанія і Євген ЛУКОМСЬКІ

В ДЕСЯТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТІ нашого Незабутнього МУЖА, БАТЬКА, ДІДУСЯ, ВУЙКА І ШВАГРА

бл. п. д-ра САВИ НИКИФОРЯКА

відправляється СВЯТІ ЛІТУРГІЇ ЗА ЙОГО ДУШУ

в церкві св. Юра, дня 25-го лютого 1983 р., о год. 8-й ранку; в монастирі оо. Василіян в Глен Кові, Л. Ай., Н. Й., дня 25-го лютого 1983 р., о год. 7-й ранком; в Бриджпорті, Конн. і Лорді, Франція.

Родину і Приятелів прошу про молитви за Його Душу. Вшановуючи Його пам'ять, складаю пожертви на церковні, наукові і мистецькі цілі. АННА НИКИФОРЯК з родиною

ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ Окружні Лігай Беллі, Па.

повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ОКРУГИ

відбудуться

у неділю, 6-го березня 1983 р., о год. 2-й по пол. в залі American Ukrainian Citizen Club Main — East Street, WEST EASTON, Pa.

з наступним порядком нарад:

1. Відкриття
2. Вибір президії
3. Відчитання протоколу з останніх Річних Зборів
4. Звіт уступаючій Управі і Контрольній Комісії
5. Дискусія над звітами
6. Удільнення абсолютній уступаючій Управі
7. Вибір Окружної Управи і Контрольної Комісії
8. Доповідь головного предсідника д-ра ІВАНА ФЛІСА
9. Схвалення плану праці на 1983 рік
10. Внески і залати
11. Закриття зборів

До участі в зборах запрошені і зобов'язані члени Окружної Управи та конвенційні делегати наступних Відділів:

44, 46, 47, 48, 124, 137, 143, 147, 151, 288, 318, 369 і 438

У зборах візьме участь:

д-р ІВАН ФЛІС, головний предсідник УНС

Анна Гарас, головна радна УНС

По нарадах буде ПЕРЕКУСКА

ЗА ОКРУЖНУ УПРАВУ:

Михайло Колодуб, почесний голова

Анна Гарас, голова

Стефан Муха, секретар укр. мови

Анна Пилик, почесна голова

Дмитро Мушастий, касир

Анна Строт, секретарка англ. мови

БРАТ ТЕПЕРІШНЬОГО президента Роналда Регена, Найл (Мун) Реген, заявив у розмові з кореспондентами, що його брат напевно кандидує на президента США на другу каденцію. Як відомо, президентські вибори відбуватимуться в листопаді 1984 року, але Р. Реген ще досі не проголосив своєї кандидатури на перевибір. Старший 74-річний Н. Реген при тому підкреслює, що він не братиме особисто участі у передвиборчій кампанії брата з огляду на вік і деякі здоровельні недомогання. На запитання журналістів, чи він про це говорив з братом, Н. Реген заявив, що ні, «але знаючи його я переконаний, що він кандидує». Роналд ніколи не відстає без бою».

THE UKRAINIAN WEEKLY

We give you the **WHOLE** picture.

dissident news • commentary • politics • editorials • interviews • people reviews • community news • the arts • scholarship • church affairs • sports • preview of events • special features

Can you afford not to subscribe?

I would like to subscribe to The Ukrainian Weekly for _____ year(s). (Subscription rates: \$5 per year for UNA members, \$8 for non-members.)

Name _____
Address _____
City _____ State _____ Zip _____

UNA member: ☐ yes ☐ no ☐ Payment enclosed ☐ Bill me

THE Ukrainian Weekly

30 Montgomery St. ■ Jersey City, N.J. 07302

Наклад АЛЬМАНАХА Українського Народного Союзу на 1983 рік вичерпується

Спішіть зі замовленнями!
Ціна \$8.00 з пересилкою.
Мешканці Нью-Джерсі зобов'язані 6% ставкою податку.
Замовляти:
"СВОБОДА"
30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302

Пассейк, Клифтон, Патерсон,
Ратерфорд і околиця!

В суботу, 19-го березня 1983 р., о год. 6:30 веч.
в приміщенні Української Централі в Пассейку
при 240 Говл Авеню
відбудуться

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ Окружного Комітету Відділів Українського Народного Союзу

до участі в яких запрошені і зобов'язані секретарі Відділів,
члени Окружної Управи та конвенційні делегати наступних
Відділів:

42, 64, 134, 182 і 394

НА ПОРЯДКУ НАРАД:

1. Відкриття
2. Вибір Президії
3. Прийняття протоколу попередніх зборів
4. Звіт устаткування Управи Окружного Комітету
5. Дискусія над звітами
6. Удільнення абсолютної Управі
7. Вибір Окружної Управи і Контрольної Комісії
8. Устаткування та схвалення плану праці на 1983 рік
9. Доповідь головної секретарки УНС ВОЛОДИМИРА СОХАНА
10. Річні справи
11. Закриття зборів

У Зборах візьмуть участь:

Володимир Сохан, головний секретар УНС
Василь Оріховський,
старший обласний організатор УНС

ЗА ОКРУЖНУ УПРАВУ:

ІВАН ХОМКО, голова
ВАСИЛЬ МАРУШАК, секретар **ІВАН БЛИХА, касир**

Родина Плєскупів — нові меценати Фундації УВУ

(Зліва) Анна і Ярослав Плєскупі з дочкою Лесею.

Нью-Йорк, Н.Й. — Фундація Українського Вільного Університету (УВУ) повідомляє, що подружжя Ярослав і Анни Плєскупів з дочкою Лесею, визначні українські підприємці зі стейту Нью-Йорку, пожертвували п'ять і півтора акри в околицях УБС в Глен Спей, Н.Й., на Фундацію УВУ. Це перший цього роду дар на Фундацію УВУ, дар землі, колиш так широко практикований в Україні.

Наші нові меценати — це прикладна патріотична і громадсько активна родина. Належать вони до середньої чи радше молодшої генерації жертводавців. Ярослав народився 1929 року в селі Литвинові Підгаєцького повіту. Дитячі роки провів у родинному селі. Вік його національного зростання і формування припав на бурхливі воєнні роки, роки терору і змін трьох окупантів, які на його юнацьких очах шість разів мінялися здобичю і окупацією його родинного села, що й принесло великі жертви для місцевого населення. Це були також роки відновлення української державності та самооборонних заходів автохтонів української зем-

лі. В процесі постійних небезпек і боротьби — злізлася глибоко в надрах його душі щира і гаряча любов та пошана до рідної землі і народу. Перед повним приходом більшовицької навали Ярослав 14-річним юнаком покидає рідні сторони. Переносить всю складність скитальської мандрівки і через сиротинище в Прінсі, Баварія, приїжджає до Нью-Йорку в 1947 році. Студіює в Стенфордській Семінарії, відтак повертається до Нью-Йорку, відбуває військову службу в часі корейського конфлікту в 1951-53 роках.

Після повернення з Кореї він працює на різних роботах, набуває спеціальності фрізjera, стає співласником, а згодом власником підприємства на П'ятій авеню в Нью-Йорку, та одночасно займається продажем нерухомого майна. Крім зобов'язань родинних, чи у підприємств, він активно включається у суспільно-громадську працю. Бачимо його з дружиною Анною на різних щаблях громадської та культурної діяльності. Обидвоє — активні сумішники, Ярослав раніше активний плавець. Після виходу з війська став дру-

гим заступником командира католицьких ветеранів. Мешкаючи в Асторії, Н.Й., він був референтом шкільного українства при місцевому Відділі УККА та головою церковної ради. З частинним переїздом до Глен Спей включається у працю цієї специфічної української «сільської громади». Стає організаційним референтом ради села Глен Спей, допомагає в організуванні різних підприємств на здобуття фондів для будови церкви в цій гірській місцевості.

Згодом Ярослав стає заступником голови культурно-мистецького товариства «Дзвін» в Глен Спей, та першим головою ООЧСУ там же. Крім того, активується в американському політичному житті на стейтовому форумі в Республіканській партії.

Дружина його Анна в усьому допомагає чоловікові, крім того, активно працює в театральній групі «Дзвін», в жіночому кварталі та часто допомагає у веденні української культурної радіогодини в Глен Спей, яку організував і веде вже кілька років Ярослав Гавур.

Дочка панства Плєскупів Леся одержала цього року ступінь бакалавра з економіки в університеті св. Джона в Нью-Йорку. Там вона одержала стипендію і асистенту і продовжує далі магістерські студії в ділянці аналітичної економіки і комп'ютерів.

Родина Плєскупів відома зі своєї жертвенності на українські наукові та культурні цілі. Вже раніше стала меценатом Фундації УВУ, крім того, пожертвувала 5,000 дол. на Український Музей в Нью-Йорку, 1,000 дол. на енциклопедію українства та інші, а зокрема на українці сиротини в Бразилії, бо і сам наш меценат перейшов твердий шлях сироти.

Цінний дар панства Плєскупів на Фундацію УВУ, напевно, в майбутньому стане початком постійного стипендіального фонду (ПСФ) родини Плєскупів.

Такі постійні стипендії фонди управа Фундації УВУ творить для визначних людей української науки, культури, суспільно-громадських діячів і меценатів. Фундація УВУ бажає своїм новим меценатам кріпкого здоров'я і дальших успіхів у їх творчому житті.

Петро Гой

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ,
6-го БЕРЕЗНЯ 1983 р.

Чикаго, Ілл. Річні загальні збори 6-го св. Володимира 114-й Відд., о год. 12-й дня в парохіальній залі св. Володимира при 2250 В. Кортез. На порядку: звіт члена устаткування Управи і К. Комісії та вибір нової Управи на 1983 р. З огляду на важливість справ у даному порядку, призначені всіх чл. обов'язкова. Якщо на визначений час не явиться приписана статуту, потрібна кількість чл., збори відбудуться годину пізніше при всякій кількості прийдених і будуть правосильні. Після зборів — перекуска. — Іє. Сірік, гол., Ольга Бережан, секр.

НЕДІЛЯ,
13-го БЕРЕЗНЯ 1983 р.

Омага, Небраска. Річні загальні збори 7-го Відд. УНС, о год. 1:15 по пол. в приміщенні УСТ. Чорноморська Січ, 680 Sanford Ave. Участь членів Відділу обов'язкова. Вразі несприятливості статуту передбаченої кількості членів, збори відбудуться годину пізніше. — М. Делга, гол., М. Воробець, касир, О. Продивус, секр.

НЕДІЛЯ,
20-го БЕРЕЗНЯ 1983 р.

Ньюарк, Н. Дж. Річні загальні збори 27-го Відд. УНС, о год. 1:15 по пол. в приміщенні УСТ. Чорноморська Січ, 680 Sanford Ave. Участь членів Відділу обов'язкова. Вразі несприятливості статуту передбаченої кількості членів, збори відбудуться годину пізніше. — А. Лисевич, гол., Р. Лапчик, секр.

REAL ESTATE

ПРОДАЄТЬСЯ
4-РОДИННИЙ БУДИНОК
По 4 кімнати, мурований з цегли, по поміркованій ціні. Дзвоніть на ч. тел.: (201) 925-0317 по 5-й год. веч. або (201) 381-7010

Піане

Новоприбула вчителька музики, зі Львова, з 20-річним стажем праці у Львівській консерваторії ДАЄ ЛЕКЦІЇ ГРИ НА ФОРТЕПІАНО Район Мангетону і Брукліну. Може доглядати. Також шукає за посадою АКОМПАЇНЬОРА. Дзвонити після 10-ї год. веч. на протязі цілого тижня. телефон: (212) 435-3280.

ПРОФЕСІЙНИЙ
НАСТРОЮВАЧ ПІАНІНО
Тед Добек
Настроює, регулює, відновлює. Працює виключно спільно за приступні ціни. Тел. по 5-й год. по пол. (201) 782-8255.

HELP WANTED

ГОСПОДИНЯ — Життя на місці, досвід, досконала позиція для досвідченої зрілої жінки. Мусить варити, 5 1/2 днів в тиждень. Мусить мати рекомендації і говор. по-анг. Тільки телефонувати на вихідні цілий день, або в будні по 7-й веч. (212) 752-8597

FUNERAL DIRECTORS

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN
FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуговує ШИРА і ЧЕСНА. Our Services Are Available Anywhere in New Jersey. Також займаємося похоронами на цвинтарі в Бавін Бруку і перенесенням тілних Останків з різних країн світу.
UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(201) 964-4222

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ
ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
КОНТРОЛЬОВАНА
ТЕМПЕРАТУРА
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

СПЕЦІАЛЬНА НАГОДА ДЛЯ ЧЛЕНІВ УНСОЮЗУ: ПОДВОЇТЬ СВОЄ ЖИТТЬОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗ ЛІКАРСЬКИХ ОГЛЯДИН!

ХТО МОЖЕ ПОДВОЇТИ СВОЄ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ?

Всі теперішні члени УНСОЮЗУ у віці 0 до 65 років.

ЯКИЙ ПЛАН ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МОЖНА ВИБРАТИ?

У віці 0 до 60 років можна вибрати один із планів життєвого або визначального забезпечення.

У віці 61 до 65 років тільки грамоти на ціле життя класу W

ЯКІ ВКЛАДКИ ТРЕБА БУДЕ ПЛАТИТИ?

Висота вкладок за ці нові грамоти буде відповідна до вибраної класи та теперішнього віку члена.

НА ЯКУ СУМУ МОЖНА НАБУТИ ГРАМОТУ?

На суму рівну теперішньому забезпеченню члена в УНСОЮЗІ, або меншу. Мінімальна сума, що її можна набутти, це \$1,000.

ЧИ ТРЕБА ПРОХОДИТИ ЛІКАРСЬКІ ОГЛЯДИНИ?

Апликації приймає Головна Канцелярія УНСОЮЗУ без лікарських оглядин. Тільки у випадку ствердження недомагань чи недуги вона може зажадати доповнення апікації вислідом лікарських оглядин.

УВАГА! ЦЮ АКЦІЮ ПРОДОВЖЕНО до 31-го БЕРЕЗНЯ 1983 р.

З цієї нагоди можуть скористати члени, які досі цього не зробили.

В справі цього забезпечення просимо звертатися до секретарів Відділів УНСОЮЗУ. Коли бажаєте одержати апікації та додаткові інформації про це забезпечення з Головної Канцелярії УНСОЮЗУ, перешліть свою адресу (по-англійськи) до

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION
P.O. Box 17 a ■ Jersey City, N.J. 07303

(Ім'я та прізвище)

(Число дому та вулиця)

(Місцевість, стейт, і провінція, поштовий код)

Цим повідомляємо СВОЇХ КЛІЄНТІВ, що
"DIANA BEAUTY SALON"
з днем 1-го березня 1983 р.

ПОЧНЕ ПРИЙМАТИ КЛІЄНТІВ під адресою:
28-02, 37th St. ■ ASTORIA, N.Y. 11103 ■ (212) 274-5300
Сердечно запрошуємо всіх Клієнтів відвідати
наш новий "САЛЬОН".
Діяна працювала до цього часу при: 95 Second Avenue, New York, N.Y. 10003 під фірмою "PROC".

STP
scope travel inc

(201) 371-4004 — 845 Sanford Avenue, Newark, N.J. 07106
(215) 379-2755 — 700 Cedar Rd., Philadelphia, Pa. (Ukrainian Center)

FLORIDA

"VESNA"

April 11-25

WARM MINERAL SPRINGS

(багаті в мінерали джерела, які лікують артрит і ревматизм)

Ціна включає: перелети літаками, переїзди автобусами, приміщення в апартаментах з кухнями, доїзди до харчевих склепів, розвагові вечорі.

Провідники прогулянки і мистецьких програм: Оксана і Ярослав Пінот-Рудакевич.

\$429.00 — з Ньюарку

\$479.00 — з Філадельфії

\$439.00 — з Чикаго

14 днів

зголошення до 1 березня

„ЧАРІВНА ЕВРОПА“

25 червня — 13 липня

ПАРИЖ, ЛЮЦЕРНА, ЗАЛЬЦБУРГ (літні заїзди) ВЕНЕЦІЯ, ЗАДАР, ДУБРОВНИК, БАНЯ ЛУКА, ЗАГРЕБ, ВІДЕНЬ

Ціна включає: Перелети літаками, приміщення, в двох особливих кімнатах в першокласних готелях, сніданки, вечері, екскурсії в кожному місті, всю транспортну охолоджувальну автобусами, обслуговування провідника „Американ Експрес“, носильників, готелів податки, напівне.

Провідниця: Уляна Бабюк

\$1,699.00

17 днів

зголошення до 1 березня

VIENNA

September 7-14

„ВІДЕНЬ ПІД КОЗАЦЬКИМИ ПРАПОРАМИ“

Прогулянка на святкування 300-ліття освободження Відня при участі козаків від турецької неволі з присутністю Святішого Отця Папи Івана Павла II. В цьому часі у Відні велика українська філателістична виставка та інша багата програма.

Ціна включає: перелети літаками, першокласні готелі із сніданками, доїздом до готелів і на українські святкування, носильники, податки, напівне.

Провідник: Борис Ямніський

\$999.00

8 днів

зголошення до 1 липня

GREECE TURKEY + CRUISE

September 15-30

„СПАРТАНКА“

Ціна включає: перелети літаками, всі переїзди, першокласні готелі, сніданки, вечері, 4-денний поїзд в Афінах, класична тура по Греції до Науплія/Олімпія/Мусса/Триполі/Мегалополіс/Патрас/Ріон і Delphi, і 7-денний круїз на острови Піраеус/Санторіні/Креїт/Родос/Міконос/Delos, в Туреччині Патмос/Kusadasi and Istanbul. В Істанбулі участь в „Анатолійській виставі“.

Провідники: Ольга і Микола Колянківські

\$1,799.00

16 днів

зголошення до 1 липня

Ціни і маршрути підлягають змін.